

INSTITUTE OF ANTHROPOLOGY

In 300 cuốn, tại Công ty Cổ phần Khoa học và Công nghệ Hoàng Quốc Việt, theo Giấy phép xuất bản số 139/GP-BVHTT, ngày 22-4-2013. Phát hành qua mạng lưới bưu điện Việt Nam trên toàn quốc; Mã ấn phẩm: C212; Hotline 1800.585855. Hoặc Tòa soạn Tạp chí Dân tộc học (Số ĐT: 02462730420). In xong và nộp lưu chiểu tháng 2-2023

Giá: 40.000đ

TẠP CHÍ DÂN TỘC HỌC - SỐ 1 (235) - 2023 ANTHROPOLOGY REVIEW

ISSN 0866 - 7632

TẠP CHÍ DÂN TỘC HỌC

1 (235)

2023

VIỆN DÂN TỘC HỌC
VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM

DÂN TỘC HỌC

Tap chí chuyên ngành Dân tộc học
Năm thứ XXXIX
Số 1 (235) - 2023

Ra hai tháng một kỳ

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ
Tầng 10, nhà A, số 1 Liễu Giai, Ba Đình Hà Nội
Điện thoại: 84-024-62730420
E-mail: tapchidantochoc@gmail.com
Website: viendantochoc.vass.gov.vn

VIỆN DÂN TỘC HỌC - VIỆN HÀN LÂM KHOA HỌC XÃ HỘI VIỆT NAM

Tổng biên tập

PGS.TS. NGUYỄN VĂN MINH

Phó Tổng biên tập

PGS.TS. NGUYỄN THỊ THANH BÌNH

*
* *

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP

PGS.TS. Nguyễn Văn Minh (Chủ tịch)

TS. Bùi Thị Bích Lan (Thư ký)

PGS.TS. Nguyễn Thị Thanh Bình

PGS.TS. Phạm Quang Hoan

PGS.TS. Vương Xuân Tình

PGS.TS. Bùi Văn Đạo

PGS.TS. Nguyễn Ngọc Thanh

PGS.TS. Bùi Xuân Đỉnh

TS. Trần Văn Hà

TS. Lý Hành Sơn

TS. Trần Minh Hằng

TS. Nguyễn Công Thảo

*
* *

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ

TS. Hoàng Phương Mai (Thư ký)

ThS. Phạm Thị Thu Hà

ThS. Lục Mạnh Hùng

Thiết kế bìa: ThS. Lục Mạnh Hùng

Chuyển ngữ: TS. Vương Ngọc Thi

Tài khoản: Viện Dân tộc học

STK: 001.1.00.1715230

Sở giao dịch Ngân hàng

TMCP Ngoại thương Việt Nam

Số 11 Láng Hạ, Ba Đình, Hà Nội

MỤC LỤC

	Trang
Nguyễn Văn Sửu Chu Thu Hương	* Hiện đại hóa và truyền thống hóa trong biến đổi ở một làng Việt đồng bằng sông Hồng 3
Trần Hồng Thu	* Giảm nghèo ở người Hmông vùng cao nguyên đá Đòng Văn: Chính sách, hiện trạng và một số vấn đề đặt ra 14
Tạ Thị Tâm	* Chùa Am Vãi và các giá trị trong phát triển du lịch tỉnh Bắc Giang 27
Nguyễn Văn Bốn	* Tiếp biến văn hóa trong tín ngưỡng thờ Mẫu của người Việt ở Bắc Bộ và người Chăm ở Trung Bộ từ góc nhìn so sánh 42
Trần Mai Phượng Hồ Viết Hoàng	* Các giá trị truyền thống của cư dân vùng đầm phá Tam Giang - Cầu Hai, tỉnh Thừa Thiên Huế trong thích ứng với môi trường 53
Trần Minh Hằng Lý Hành Sơn	* Quan hệ nhóm tộc người - tôn giáo với quốc gia Việt Nam của cư dân phường Trà Cổ, thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh 68
Trần Thị Mai Lan	* Quan hệ tộc người thông qua tôn giáo ở đồng bào dân tộc thiểu số vùng Tây Bắc và Tây Nguyên 78
Đặng Thành Đạt	* Phân tích quan hệ hợp tác ở địa bàn biên giới trên bộ Việt Nam - Trung Quốc hiện nay 87
Đỗ Thị Diễm Nguyễn Thị Minh Chi	* Giữ gìn và phát huy ngôn ngữ dân tộc Tày ở tỉnh Cao Bằng trong thời kỳ Đổi mới 99
Trần Hữu Sơn	* Thực trạng nghiên cứu và vấn đề tiếp cận lý thuyết trong nghiên cứu trang phục các dân tộc ở Việt Nam 108

ANTHROPOLOGY REVIEW

49th Year

Nº. 1 (235) - 2023

Bi-Monthly

HEADQUARTERS

Nº 1, Block A, Lieu Giai Street, Ba Dinh, Hanoi

Tel: 84-024-62730420

E-mail: tapchidantochoc@gmail.com

Website: viendantochoc.vass.gov.vn

INSTITUTE OF ANTHROPOLOGY – VIETNAM ACADEMY OF SOCIAL SCIENCES

Editor-in-chief

Assoc.Prof.Dr. NGUYEN VAN MINH

Deputy Editor-in-chief

Assoc.Prof.Dr. NGUYEN THI THANH BINH

*
* *

EDITORIAL COMMITTEE

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Van Minh
(Chairman)

Dr. Bui Thi Bich Lan (Sub-editor)

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Thi Thanh Binh

Assoc.Prof.Dr. Bui Van Dao

Assoc.Prof.Dr. Bui Xuan Dinh

Assoc.Prof.Dr. Pham Quang Hoan

Assoc.Prof.Dr. Vuong Xuan Tinh

Assoc.Prof.Dr. Nguyen Ngoc Thanh

Dr. Tran Van Ha

Dr. Ly Hanh Son

Dr. Tran Minh Hang

Dr. Nguyen Cong Thao

*
* *

EDITORIAL OFFICE AND ADMINISTRATION

Dr. Hoang Phuong Mai (Sub-editor)

MA. Pham Thi Thu Ha

MA. Luc Manh Hung

Cover designed: MA. Luc Manh Hung

Translation: Dr. Vuong Ngoc Thi

TABLE OF CONTENT

		Page
Nguyen Van Suu	* Modernisation and Traditionalisation in the Transformation of a Vietnamese Village in the Red River Delta	3
Chu Thu Huong		
Tran Hong Thu	* Poverty Reduction for Hmong People in Dong Van Karst Plateau: Policy, Current Situation, and Some Raised Issues	14
Ta Thi Tam	* Am Vai Pagoda and Its Values in Developing Tourism in Bac Giang Province	27
Nguyen Van Bon	* Cultural Acculturation in Mother Goddess Worship of the Kinh in the North Region and the Cham in the Central Region from a Comparative Perspective	42
Tran Mai Phuong	* Traditional Values of Inhabitants of Tam Giang, Cau Hai Lagoon Area, Thua Thien Hue Province in Adaptation to the Environment	53
Ho Viet Hoang		
Tran Minh Hang	* Ethno-Religious Group Relations with the Nation of Vietnam of Tra Co Ward Residents in Mong Cai City, Quang Ninh Province	68
Ly Hanh Son		
Tran Thi Mai Lan	* Ethnic Relations in Religion Among Ethnic Minorities in the Northwest and Central Highlands	78
Dang Thanh Dat	* Analysing Current Cooperative Relationship in the Vietnam - China Land Border Area	87
Do Thi Dien	* Preserving and Promoting Tay Ethnic Language in Cao Bang Province in the Doi Moi Period	99
Nguyen Thi Minh Chi		
Tran Huu Son	* The Actual State of Research and Theoretical Approach Issues in Studying Ethnic Costumes in Vietnam	108

TÓM TẮT TIẾNG VIỆT SỐ 1/2023

1. Nguyễn Văn Sửu, Chu Thu Hường: *Hiện đại hóa và truyền thống hóa trong biến đổi ở một làng Việt đồng bằng sông Hồng*

Tóm tắt: Tài liệu nghiên cứu về biến đổi của làng Việt thường nhấn mạnh đến những xu hướng phát triển theo hướng hiện đại. Một số nghiên cứu phân tích sự tăng cường dưới một số hình thức khác nhau của các yếu tố truyền thống, nhưng chưa phản ánh được sự song hành của hai quá trình hiện đại hóa và truyền thống hóa ở không ít làng Việt. Dựa vào tài liệu dân tộc học, với cách tiếp cận tiến trình và tiếp cận không gian, bài viết xem xét trường hợp làng Đồng Kỵ, thành phố Từ Sơn, tỉnh Bắc Ninh để phân tích hai quá trình hiện đại hóa và truyền thống hóa đã diễn ra như thế nào và nguyên nhân của hiện tượng này là gì trong gần bốn thập niên Đổi mới gần đây ở Việt Nam.

Từ khóa: Hiện đại hóa, truyền thống hóa, làng Việt, Đồng Kỵ, Đổi mới.

2. Trần Hồng Thu: *Giảm nghèo ở người Hmông vùng cao nguyên đá Đồng Văn: Chính sách, hiện trạng và một số vấn đề đặt ra*

Tóm tắt: Trong các dân tộc thiểu số ở Việt Nam, Hmông là tộc người có tỷ lệ đói nghèo cao. Người Hmông cư trú chủ yếu ở các tỉnh biên giới Việt Nam, tập trung nhiều nhất là ở cao nguyên đá Đồng Văn. Khu vực này cũng là một trong những nơi có tỷ lệ hộ nghèo cao nhất cả nước. Nhiều chính sách xóa đói giảm nghèo đã được triển khai và đạt được những thành tựu to lớn, tuy nhiên kết quả có được chưa như mong muốn. Bài viết xem xét việc thực hiện các chính sách giảm nghèo, phân tích những yếu tố ảnh hưởng đến đói nghèo của người Hmông tại địa bàn nghiên cứu. Kết quả cho thấy, ngoài một số bất cập trong chính sách, các yếu tố ảnh hưởng chủ yếu đến đói nghèo của người Hmông xuất phát từ điều kiện tự nhiên, văn hóa và nhận thức tộc người. Bài viết đề xuất một số kiến nghị cho việc xây dựng chính sách giảm nghèo hiệu quả, bền vững đối với người Hmông ở cao nguyên đá Đồng Văn, góp phần phát triển kinh tế - xã hội, ổn định quốc phòng, an ninh vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc.

Từ khóa: Giảm nghèo, người Hmông, chính sách, cao nguyên đá Đồng Văn.

3. Tạ Thị Tâm: *Chùa Am Vãi và các giá trị trong phát triển du lịch tỉnh Bắc Giang*

Tóm tắt: Chùa Am Vãi ở tỉnh Bắc Giang, thuộc Thiền phái Phật giáo Trúc Lâm - Yên Tử, được bao quanh bởi những cánh rừng nguyên sinh và hệ thực vật phong phú, đa dạng, cùng sự cư trú đan xen của các tộc người thiểu số, tạo nên những giá trị đặc trưng riêng của di tích. Với những giá trị lịch sử, Phật giáo, văn hóa hòa quyện với tính linh thiêng vốn có của ngôi chùa, trở thành nguồn tài nguyên quan trọng trong phát triển du lịch, đặc biệt là du lịch tâm linh kết hợp du lịch sinh thái tỉnh Bắc Giang. Bài viết tập trung phân tích các giá trị chùa Am Vãi cũng như tiềm năng, lợi thế trong phát triển các mô hình du lịch ở tỉnh Bắc Giang.

Từ khóa: Chùa Am Vãi, giá trị, lịch sử, Phật giáo, văn hóa, du lịch, tỉnh Bắc Giang.

4. Nguyễn Văn Bôn: Tiếp biến văn hóa trong tín ngưỡng thờ Mẫu của người Việt ở Bắc Bộ và người Chăm ở Trung Bộ từ góc nhìn so sánh

Tóm tắt: Tín ngưỡng thờ Mẫu của người Việt ở Bắc Bộ và người Chăm ở Trung Bộ mang tính vừa nội sinh vừa ngoại sinh: tín ngưỡng thờ Mẫu của người Việt ở Bắc Bộ là kết quả của tiếp biến văn hóa Việt - Ấn và Việt - Hoa; còn tín ngưỡng thờ Mẫu của người Chăm ở Trung Bộ là quá trình tiếp biến văn hóa Chăm - Ấn và Việt - Chăm. Sự tiếp biến văn hóa trong tín ngưỡng thờ Mẫu của người Việt và người Chăm ở hai khu vực này được phản ánh qua các truyền thuyết và những vị thần thờ phụng trong thần điện. Bằng các nguồn tư liệu và kết quả nghiên cứu thực địa, bài viết tập trung lý giải về sự tiếp biến văn hóa trong tín ngưỡng thờ Mẫu của người Việt ở Bắc Bộ và người Chăm ở Trung Bộ từ góc độ văn hóa so sánh. Góc độ tiếp cận này giúp nhận diện những điểm tương đồng và khác biệt về tiếp biến văn hóa trong tín ngưỡng thờ Mẫu của hai tộc người ở hai vùng văn hóa khác nhau.

Từ khóa: Tiếp biến văn hóa, tín ngưỡng thờ Mẫu, người Việt, người Chăm, Bắc Bộ, Trung Bộ.

5. Trần Mai Phượng, Hồ Việt Hoàng: Các giá trị truyền thống của cư dân vùng đầm phá Tam Giang - Cầu Hai, tỉnh Thừa Thiên Huế trong thích ứng với môi trường

Tóm tắt: Văn hóa và các giá trị truyền thống của một cộng đồng là kết quả của sự thích nghi với môi trường cụ thể. Nghiên cứu của chúng tôi được thực hiện tại địa bàn vùng đầm phá Tam Giang - Cầu Hai, tỉnh Thừa Thiên Huế nhằm luận giải các giá trị truyền thống của cộng đồng dưới góc nhìn thích nghi với môi trường. Kết quả chỉ ra rằng, các giá trị truyền thống của cư dân vùng đầm phá Tam Giang - Cầu Hai gắn với các yếu tố địa phương, môi trường tại chỗ trong một mối quan hệ cân bằng và hài hòa, đảm bảo sự ổn định trong phát triển xã hội. Qua đó, chúng tôi gợi ý một vài luận điểm về khả năng vận dụng những tri thức quan trọng của cộng đồng địa phương trong thích nghi với những biến đổi về môi trường, hướng tới sự phát triển bền vững.

Từ khóa: Giá trị truyền thống, môi trường, phát triển bền vững, Tam Giang - Cầu Hai, thích nghi, văn hóa.

6. Trần Minh Hằng, Lý Hành Sơn: Quan hệ nhóm tộc người - tôn giáo với quốc gia Việt Nam của cư dân phường Trà Cổ, thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh

Tóm tắt: Quan hệ nhóm tộc người - tôn giáo ở nước ta còn ít được nghiên cứu, bất kể vùng dân tộc thiểu số hay tộc người đa số, nhất là những nơi ven biển, hải đảo. Qua tư liệu thực địa và một số tài liệu hiện có, bài viết làm rõ mối quan hệ của cư dân nhóm tộc người - tôn giáo ở phường Trà Cổ (thành phố Móng Cái, tỉnh Quảng Ninh) với quốc gia Việt Nam trên một số lĩnh vực như phát triển kinh tế, xã hội, hoạt động tôn giáo, thực hành

văn hóa quốc gia. Từ đó cho thấy, nơi đây đã hình thành nhóm tộc người - tôn giáo, chủ yếu ở người Kinh theo Công giáo, Phật giáo và tín ngưỡng dân gian. Mỗi nhóm tộc người này đều có quan hệ mật thiết với quốc gia Việt Nam, thông qua quan hệ hai chiều với chính quyền địa phương, trong đó quan hệ trên lĩnh vực kinh tế - xã hội đóng vai trò ổn định trên nhiều mặt hiện nay.

Từ khóa: Nhóm tộc người - tôn giáo, cư dân ven biển, Trà Cổ.

7. Trần Thị Mai Lan: Quan hệ tộc người thông qua tôn giáo ở đồng bào dân tộc thiểu số vùng Tây Bắc và Tây Nguyên

Tóm tắt: Những năm gần đây, quan hệ tộc người ở vùng Tây Bắc và Tây Nguyên có những biến đổi thể hiện trên các lĩnh vực kinh tế, xã hội, văn hóa. Trong mối quan hệ về văn hóa, đặc biệt phải kể đến quan hệ đồng tộc và khác tộc của những người cùng tin theo một tôn giáo. Nhờ liên kết tôn giáo, những mối quan hệ tộc người ngày càng phát triển, lan rộng ra các tỉnh thành trong cả nước và các nước lân cận. Bài viết đề cập đến mối quan hệ giữa những người có cùng niềm tin tôn giáo của các tộc người ở vùng Tây Bắc và Tây Nguyên của Việt Nam, trong đó chú trọng tới mối quan hệ trong nước và liên/xuyên biên giới của các tín đồ Tin Lành, những người theo một số hiện tượng tôn giáo mới của hai tộc người có dân số đông nhất ở hai khu vực biên giới này là người Hmông ở Tây Bắc và người Gia Rai ở Tây Nguyên. Từ đó, bài viết phân tích những ảnh hưởng của mối quan hệ dân tộc về tôn giáo tới đời sống của người dân ở hai vùng nêu trên.

Từ khóa: Quan hệ tộc người, tôn giáo, Tây Bắc, Tây Nguyên.

8. Đằng Thành Đạt: Phân tích quan hệ hợp tác ở địa bàn biên giới trên bộ Việt Nam - Trung Quốc hiện nay

Tóm tắt: Khu vực biên giới trên bộ Việt Nam - Trung Quốc là một trong hai quốc giới (lãnh hải và trên bộ) có vị trí đặc biệt quan trọng đối với chủ quyền và mối quan hệ giữa hai nước. Bởi ngoài cương vực lãnh thổ, một số tộc người sinh sống nơi đây có quan hệ đồng tộc, hiện vẫn còn những nét tương đồng về ngôn ngữ và văn hóa. Sự mở cửa và hợp tác ở địa bàn biên giới trong thời kỳ Đổi mới của Việt Nam và Cải cách, mở cửa ở Trung Quốc từ khi quan hệ hai nước được tái lập năm 1991 đã tạo điều kiện thuận lợi cho kinh tế - xã hội và các quan hệ tộc người giữa hai biên giới phát triển sang một trang mới. Được sự cho phép của Chính phủ hai nước Việt Nam, Trung Quốc, từ đầu thập niên 2000, hai tỉnh Quảng Tây và Vân Nam của Trung Quốc với các tỉnh thuộc biên giới phía Bắc của Việt Nam, gồm Quảng Ninh, Lạng Sơn, Cao Bằng, Hà Giang, Lai Châu... đã xây dựng được cơ chế đối thoại hợp tác thường xuyên ở cấp độ tỉnh, huyện, xã, giúp cho vùng biên giới Việt Nam - Trung Quốc trên bộ phát huy được những thế mạnh trong phát triển kinh tế, thương mại, giao lưu văn hóa, du lịch và trật tự an ninh. Trên cơ sở đó, góp phần tăng cường quan hệ truyền thống giữa các tộc người hai bên biên giới cũng như mối quan hệ đối tác hai nước Việt Nam - Trung Quốc trong bối cảnh mới. Song, hiện nay cũng còn

nhiều tồn tại khiến cho khu vực này chưa được phát triển theo kịp với tình hình thực tế. Bài viết này trên cơ sở điểm lại thực trạng và chỉ ra những tồn tại từ phân tích bối cảnh thuận lợi, khó khăn về địa bàn biên giới trên bộ Việt Nam - Trung Quốc, tác giả muốn nêu lên một số ý kiến về con đường hợp tác phát triển giữa các địa phương hai nước thời gian qua không chỉ là kinh tế, thương mại mà còn là sự thúc đẩy giao lưu văn hóa giữa các tộc người nơi đây để xây dựng khu vực biên giới hữu nghị, thịnh vượng và an toàn. Qua đó tìm ra cơ hội mới trong thúc đẩy sự ổn định và phát triển ở địa bàn này trong tương lai.

Từ khóa: Quan hệ hợp tác, khu vực biên giới trên bộ, biên giới Việt Nam - Trung Quốc.

9. Đỗ Thị Diễm, Nguyễn Thị Minh Chi: Gìn giữ và phát huy ngôn ngữ dân tộc Tày tỉnh Cao Bằng trong thời kỳ Đổi mới

Tóm tắt: Việt Nam là một quốc gia đa dân tộc và đa ngôn ngữ. Ngoài tiếng Việt được sử dụng làm ngôn ngữ phổ thông thì các dân tộc thiểu số hầu hết đều có ngôn ngữ riêng. Ngôn ngữ gồm tiếng nói và chữ viết, là thành tố quan trọng của văn hóa, có vai trò trung tâm trong thực hiện các chức năng tư duy, giao tiếp, biểu cảm và lưu trữ, cùng với lao động hình thành nên các giá trị văn hóa vật chất và tinh thần. Tiếng nói, chữ viết được coi là hồn cốt của một tộc người. Việc mất tiếng mẹ đẻ cũng tương tự với nguy cơ mất đi hồn cốt, bản sắc văn hóa của tộc người đó. Trong bối cảnh hiện nay, ngôn ngữ dân tộc ngày càng bị mai một, ngay cả một bộ phận đông bào dân tộc cũng không biết chữ hoặc không biết nói tiếng mẹ đẻ của mình. Chính vì vậy, gìn giữ và phát huy ngôn ngữ dân tộc Tày ở Cao Bằng trong thời kỳ đổi mới là cần thiết, nhằm bảo tồn bản sắc văn hóa của tộc người Tày.

Từ khóa: Gìn giữ, phát huy, ngôn ngữ, bản sắc văn hóa, dân tộc Tày, tỉnh Cao Bằng.

10. Trần Hữu Sơn: Thực trạng nghiên cứu và vấn đề tiếp cận lý thuyết trong nghiên cứu trang phục các dân tộc ở Việt Nam

Tóm tắt: Trang phục vừa là di sản, vừa là biểu tượng của văn hóa tộc người. Nghiên cứu trang phục không chỉ miêu thuật các bộ phận của trang phục, kỹ thuật tạo ra trang phục mà quan trọng hơn là nghiên cứu giá trị của trang phục trong cuộc sống đương đại. Từ định hướng như vậy, nội dung bài viết này tìm hiểu thực trạng nghiên cứu về trang phục và những vấn đề cần đổi mới trong tiếp cận và lý thuyết nghiên cứu trang phục ở Việt Nam.

Từ khóa: Trang phục, thực trạng, tiếp cận, lý thuyết, dân tộc thiểu số, Việt Nam.

ABSTRACT No.1/2023

1. Nguyen Van Suu, Chu Thu Huong: Modernisation and Traditionalisation in the Transformation of a Vietnamese Village in the Red River Delta

Abstract: Studies on changes in Vietnamese villages typically focus on trends towards modernisation, overlooking the parallel process of traditionalisation. While some studies have highlighted the integration of traditional elements in diverse forms, few have addressed both processes in Vietnamese villages. This article, based on ethnographic records and utilising process and spatial approaches, analyses the co-occurrence of modernisation and traditionalisation and their causes in Dong Ky village, Tu Son city, Bac Ninh province, over nearly four decades of Doi Moi in Vietnam.

Keywords: Modernisation, traditionalisation, Vietnamese village, Dong Ky, Doi Moi.

2. Tran Hong Thu: Poverty Reduction for Hmong People in Dong Van Karst Plateau: Policy, Current Situation, and Some Raised Issues

Abstract: The Hmong have a high poverty rate among the ethnic minorities in Vietnam. The Hmong live mainly in the border provinces of Vietnam, primarily concentrated in the Dong Van karst plateau. This area also has one of the highest poverty rates in the country. Although numerous poverty reduction policies have been implemented with significant achievements, the outcomes have not met expectations. This article examines policy implementation and analyses the factors influencing Hmong poverty in the area. The results show that besides policy inadequacies, natural conditions, culture, and ethnic awareness are identified as the primary poverty factors of the Hmong. The article proposes effective and sustainable poverty reduction policy recommendations for the Hmong in the Dong Van karst plateau. These initiatives could aid socio-economic development, enhance national defence, and security in the Vietnam-China border region.

Keywords: Poverty reduction, Hmong people, policy, Dong Van karst plateau.

3. Ta Thi Tam: *Am Vai Pagoda and Its Values in Developing Tourism in Bac Giang Province*

Abstract: Am Vai pagoda in Bac Giang province, a historical site surrounded by primaeval forests and diverse flora, belongs to the Truc Lam-Yen Tu Zen sect of Buddhism. The pagoda's unique values are enhanced by the interweaving residence of ethnic minority groups. The temple's inherent sacredness blends with its historical, Buddhist, and cultural values, making it a significant resource for tourism development, particularly for spiritual and ecotourism in Bac Giang province. The article focuses on analysing the values of Am Vai

pagoda as well as the potential and advantages of developing tourism models in Bac Giang province.

Keywords: Am Vai Pagoda, values, history, Buddhism, culture, tourism, Bac Giang province.

4. Nguyen Van Bon: Cultural Acculturation in Mother Goddess Worship of the Kinh in the North Region and the Cham in the Central Region from a Comparative Perspective

Abstract: The Mother Goddess worship beliefs of the Kinh people in the North region and Cham people in Central Vietnam are influenced by both endogenous and exogenous factors. The Kinh people's belief in the Mother Goddess worship in the North is the result of acculturation between Vietnam, India, and China, whereas the Cham people's worship of the Mother Goddess in the Central region reflects the acculturation of Cham-India and Kinh-Cham cultures. The legends and gods worshipped in the temples of the Kinh and Cham people illustrate cultural acculturation. This article presents a comparative cultural analysis of the existing materials and field research results to explain the cultural acculturation in the belief of the Mother Goddesses of the Kinh in the North region and the Cham in the Central region. This comparative approach helps identify the similarities and differences in the acculturation process of Mother Goddess worship beliefs between these two ethnic groups in distinct cultural regions.

Keywords: Cultural acculturation, Mother Goddess worship beliefs, Kinh people, Cham people, North region, Central region.

5. Tran Mai Phuong, Ho Viet Hoang: Traditional Values of Inhabitants of Tam Giang, Cau Hai Lagoon Area, Thua Thien Hue Province in Adaptation to the Environment

Abstract: A community's traditional culture and values are shaped by their adaptation to their environment. This research analyses the traditional values of the inhabitants of the Tam Giang-Cau Hai lagoon area in Thua Thien Hue province from the perspective of environmental adaptation. The study demonstrates a balanced and harmonious relationship between the community's traditional values and the local environment, which ensures stability in social development. Therefore, this article suggests a few contentions about the possibility of applying the local community's important knowledge in adapting to environmental changes towards sustainable development.

Keywords: Traditional values, environment, sustainable development, Tam Giang, Cau Hai, adaptation, culture.

6. Tran Minh Hang, Ly Hanh Son: Ethno-Religious Group Relations of Tra Co Ward Residents in Mong Cai City, Quang Ninh Province with the Nation of Vietnam

Abstract: Research on the relationship between ethno-religious groups in Vietnam, particularly in coastal areas and islands, is scarce. This article uses field documents and existing

materials to examine the relationship of residents of ethno-religious groups in Tra Co ward (Mong Cai city, Quang Ninh province) with the nation of Vietnam in areas such as economic and social development, religious activities, and national cultural practices. It shows that that the area comprises ethno-religious groups, primarily Kinh people following Catholicism, Buddhism, and folk beliefs. Each group has strong ties with the country of Vietnam through bilateral relations with local authorities, in which ties in the socio-economic sphere play a stable role in many aspects nowadays.

Keywords: Ethno-religious group, coastal residents, Tra Co.

7. Tran Thi Mai Lan: Ethnic Relations in Religion Among Ethnic Minorities in the Northwest and Central Highlands

Abstract: In recent years, ethnic relations in the Northwest and Central Highlands have undergone changes in economic, social and cultural spheres. It is noticeable in the cultural relationships between individuals of the same or different ethnic groups who share the same religious beliefs. Thanks to religious affiliation, ethnic relations are increasingly developing, expanding to provinces across the country and neighbouring countries. This article examines the relationships among ethnic group members in the Northwest and Central Highlands who share the same religious beliefs. It focuses on the domestic and cross-border relationships of Protestants and followers of new religious phenomena among the two largest ethnic groups in these border areas: the Hmong in the Northwest and the Gia Rai in the Central Highlands. The article analyses the impact of ethnic relations in religion on people's lives in the two regions.

Keywords: Ethnic relations, religion, Northwest, Central Highlands.

8. Dang Thanh Dat: *Analysing Current Cooperative Relationship in the Vietnam - China Land Border Area*

Abstract: The land border area between Vietnam and China is one of two national borders (sea and land borders) that holds a critical position for the sovereignty and relationship between the two countries. Because regardless of the national territory, some ethnic groups living here have same-ethnic relations, and there are still similarities in language and culture. During the Doi Moi period of Vietnam and the Reform and opening up in China since the normalisation of the two countries' relations in 1991, the opening and cooperation in border areas have created favourable conditions for socio-economic development. Associations and ethnic ties between the two borders have turned over a new leaf. With the permission of the Governments of Vietnam and China, since the early 2000s, Guangxi and Yunnan - the two provinces of China - and the northern border provinces of Vietnam, including Quang Ninh, Lang Son, Cao Bang, Ha Giang, Lai Chau..., have built a regular dialogue and cooperation mechanism at the provincial, district and commune levels. This has helped the Vietnam-China land border region to promote its strengths in economic development, trade, cultural exchange, tourism and security. On that basis, it has contributed to strengthening the traditional relationship between the ethnic groups on both

sides and the Vietnam-China partnership in the new context. However, many shortcomings still make this area unable to keep up with the actual developmental situation. This article reviews the current situation and highlights the shortcomings by analysing the favourable and challenging context of the Vietnam-China land border. Based on that, the author would like to argue that the development cooperation between localities of the two countries over the past time is not only on economy and trade, but also the promotion of cultural exchanges between ethnic groups to build a border area of friendship, prosperity, and security. Thereby, new opportunities can be found to promote stability and future development in this area.

Keywords: Cooperation relationship, land border area, Vietnam-China border.

9. Do Thi Dien, Nguyen Thi Minh Chi: Preserving and Promoting Tay Ethnic Language in Cao Bang Province in the Doi Moi Period

Abstract: Vietnam is a multi-ethnic and multilingual country. Apart from Vietnamese, which is the common language, most ethnic minorities have their own languages. Language, which includes spoken and written languages, is an essential component of culture, enabling thinking, communication, expression, and preservation of cultural values. Together with labour, it forms the material and spiritual values of culture. Spoken and written languages are considered the soul of an ethnic group, and losing the mother tongue poses a threat to cultural identity. In the current context, ethnic languages are at risk of being lost, and some ethnic minorities are illiterate or cannot speak their mother tongue. Therefore, it is necessary to preserve and promote the Tay ethnic language in Cao Bang to safeguard the cultural identity of the Tay ethnic group during the renovation period.

Keywords: Preserving, promoting, language, cultural identity, Tay ethnic group, Cao Bang province.

10. Tran Huu Son: *The Actual State of Research and Theoretical Approach Issues in Studying Ethnic Costumes in Vietnam*

Abstract: Costumes serve as both a heritage and a symbol of ethnic culture. Studying clothes involves more than just describing the various parts of clothing and their techniques of creation. It is also essential to learn about the value of clothes in modern-day life. This article explores the present state of clothing research in Vietnam and the need for innovative approaches and theories in clothing research.

Keywords: Costume, reality, approach, theory, ethnic minorities, Vietnam.